

ningen fra det nuværende sammenløb med Omme Å og ned til landevejsbroen etableres Skjern Å i et leje syd for det nuværende løb. Slyngningsmønstrer vil blive mere afdæmpet end længere opstrøms, hvilket er i overensstemmelse med det tidligere forløb. Skjern Å passerer Rute 11 og jernbanen mellem Tarm og Skjern under de eksisterende broer. Der placeres en slyngning umiddelbart opstrøms landevejsbroen.

Gennem Øster Hestholm følges det tidligere åløb til den nuværende Sydlige Parallelkanal lidt opstrøms tilløbet fra Tarm Bybæk. Sydlige Parallelkanal vil herfra og til Østerenge udgøre det fremtidige løb, idet der dog etableres en slyngning mod nord ved Vester Hestholm. Fra Sydlige Parallelkanal føres Skjern Å gennem Østerenge til en ny bro ved Lønborgvej, der etableres umiddelbart nord for Lønborg.

I ådalens vestligste del opdeles Skjern Å i to løb. Det nordlige løb føres via Sydlige Parallelkanal til den nuværende Skjern Å og deles yderligere før udløbet i Ringkøbing Fjord. Det sydlige løb føres til et nyt udløb ved Poldene. Før udløbet deles dette løb også. Dermed skabes mulighed for udvikling af et varieret deltaområde.

I det centrale Hestholm vil der blive dannet et stort sø- og vådområde. Skjern Å vil gå i et selvstændigt løb syd for dette vådområde. Dette er valgt for at minimere risikoen for, at lakseynglen ædes af rovfisk, jf. afsnit 3.5. hvor konsekvenserne for laksebestanden er omtalt. Samtidig udnyttes det tidligere åløb. Søen i Hestholm vil blive gennemstrømmet af Ganer Å, og udløbet placeres ved Amholm Bro, hvor Sydlige Parallelkanal i dag løber under Lønborgvej. Herfra og til sammenløbet med Skjern Å laves en enkelt slyngning mod vest og syd.

De mindre tilløb til ådalen, som alle i dag er tilsluttet Sydlige eller Nordlige Parallelkanal, ledes fremover til Skjern Å. Sydlige Parallelkanal bibeholdes over en ca. 2,7 km lang strækning umiddelbart nord for Tarm By. Hermed opretholdes vandafledningerne fra de mindre vandløb fra Tarm. Kodbøl-styrtet vil blive fjernet.

De nye vandløb bliver forgravede med vandløbsdimensioner, der tilgodeser en god hydraulisk funktion og en nogenlunde neutral sedimenttransport ned gennem vandløbet. De øvre strækninger af Skjern Å anlægges med en bundbredde på 22 m, der efter sammenløbet med Omme Å øges til 35 m. Ved udløbet i fjorden er løbene brede med dimensioner på op til 50-65 m. Hældningen af vandløbet aftager fra 0,275% på den opstrøms strækning til sammenløbet med Omme Å, hvorefter der er valgt en hældning på 0,22%. På de

sidste kilometer inden fjorden er der ikke noget fald. De fremtidige afvandingsforhold, herunder vurdering af oversvømmelsesrisikoen, er nærmere omtalt i afsnit 3.7.

Udformningen af projektet er vist på kortbilag 1.

3.3. Anlægsarbejder

De nye vandløb forgraves til den dimension, de naturligt vil have med det givne fald og den givne hældning og afstrømning. De nuværende vandløbsstrækninger og de mange afvandingskanaler, der ikke anvendes, vil som hovedregel blive fyldt op. Det nuværende Skjern Å-leje nedstrøms de arealer, der er omfattet af Damsø Pumpelag, og ud mod fjorden vil dog kun blive delvis fyldt op, og flere strækninger vil fremover stå som afsnørede vandområder. Ved en terrænregulering skabes en svagt skrånende flade fra Norddiget ud i Hestholm-området.

Skjern Å's norddige bibeholdes på strækningen fra de arealer, der er omfattet af Damsø Pumpelag, til udløbene i fjorden. Sydlige Parallelkanals syddige bibeholdes på strækningen fra Rute 11 til grænsen mod Bøel Enge. Sydlige Parallelkanals norddige bibeholdes på strækningen fra Kong Hans' Bro og nedstrøms til sammenløbet med Skjern Å. Alle andre diger i projektområdet, der ikke fremover har en funktion som afgrænsning af området eller som adgangsvej, nedlægges eller reduceres.

Der etableres to 500-600 m lange diger, der skal afgrænse projektområdet ind mod henholdsvis Lønborg-Kyvlung Pumpelag og Damsø Pumpelag. Der foretages terrænreguleringer ved Klinkerne for at sikre de lavereliggende arealer uden for projektafgrænsningen, ligesom der etableres et dige umiddelbart øst for Lønborggård med en mindre pumpebrønd. Lovforslaget indeholder herudover en bemyndigelse til miljø- og energiministeren til at gennemføre mindre afværgeforanstaltninger, hvis det viser sig påkrævet, jf. lovforslagets § 4, stk. 2.

Ud over Rute 11 og jernbanen bibeholdes Lønborgvej, Kodbølvej samt Sønderkovvej ved Gjaldbæk over Skjern Å. I Omme Å-dal bibeholdes Sønderkovvej. I projektområdet etableres der stier og adgangsmuligheder.

Fem af de nuværende pumpebroer i ådalen bliver overflødige og kan derfor fjernes. Der etableres en ny bro over Skjern Å ved Lønborgvej og ved Kodbølvej ved Albæk. Desuden etableres en gang- og cykelbro over Ganer Å. Pumpestationerne Midt og Sydvest nedlægges, og pumpeydelsen på to af de resterende pumpestationer reduceres.